

Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16 – 27

Nieuwsbrief 5, november 2025

Lunchsessie ‘De overgang naar volwassenheid’

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) organiseert op 11 november samen met het Landelijk Kenniscentrum LVB een lunchsessie voor wijkteamprofessionals die werken met jongeren rond de 18 jaar. In de lunchsessie staat het [overzicht](#) met tools van ‘Overgang naar volwassenheid’ centraal. De tools en interventies uit dit overzicht kunnen wijkteamprofessionals gebruiken in de begeleiding van jongeren. Hier zitten ook tools en interventies bij die geschikt zijn voor de begeleiding van jongeren met een verstandelijke beperking. Meld je aan via de [website](#) van het NJI!

11 november 2025
12:00 - 12:30
Online, via Teams

12 november 2025
09:30-13:00 uur
Utrecht

Transitiearena jongvolwassenen leefdomein inkomen/financiën

Op 12 november organiseert Movisie, samen met het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) en Stichting Urgente Noden Nederland (SUN) een nieuwe bijeenkomst van de transitiearena ‘Ontwikkelingsperspectief Jongvolwassenen’. Dit keer staat het leefdomein inkomen/financiën uit de Big 5 centraal en gaat het gesprek over jongvolwassenen in een financieel kwetsbare positie. Zo vertelt SUN Nederland over de eerste opbrengsten van een project dat zij in 2024 startte met behulp van een viertal vermogensfondsen. Door middel van 6 pilots brengt SUN Nederland in kaart of en zo ja welke doelgroepgerichte aanpak meerwaarde biedt in de preventie van financiële problematiek bij jongvolwassenen. De samenwerkende partners van de pilot in Den Haag – Social Debt, Sociale Fondsen Den Haag en het Jeugd Interventieteam (JIT) – vertellen wat zij tegenkomen in hun praktijk. Aanmelden voor de bijeenkomst kan [hier](#).

Digitale lunchspecials ‘Naar duurzame support voor jongeren (16-27 jaar) in jouw gemeente’

2 december en 22 januari
12:00 – 13:00
Digitaal

Een stevig eigen netwerk is cruciaal voor jongeren om gezond en zelfstandig te leven. Bij de overgang van jeugdhulp naar volwassenheid is dit precies wat veel jongeren missen. Ze zijn vaak afhankelijk geworden van professionals, terwijl ze juist blijvende steunfiguren nodig hebben. Het Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16-27 organiseert de komende periode tweemaal een lunchspecial waarin een belangrijk leefdomein van de Big 5 centraal staat: support.

Hoe onder andere gemeente Groningen en gemeenten in Midden-Limburg je voor gingen met het concretiseren van de samenwerking tussen informele en formele zorg bij de doelgroep jongeren 16-27 in een kwetsbare positie. Hoe zorgen zij ervoor dat uitvoerende professionals in hun gemeenten natuurlijke hulpbronnen van jongeren (h)erkennen en positioneren? En dat er ingezet wordt op een aanpak waarin niet de professional, maar de jongere zelf centraal staat? Lees meer over het programma van de lunchspecial op [2 december](#) of [22 januari](#) en meld je aan!

Terugblik: Najaarsfestival Thuis 7 oktober 2025

De vierde editie van het compleet volgeboekte Najaarsfestival Thuis was wederom een succes! Ruim 600 deelnemers vanuit onder andere gemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders kwamen uit alle delen van het land om samen te leren van elkaar, inspiratie op te doen en te netwerken.

Dankzij het Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16-27 was er in het programma veel aandacht voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar in een kwetsbare situatie. Op de website kun je intussen de presentaties terugvinden van de sessies die hebben plaatsgevonden. Kijk [hier](#) bij het kopje ‘presentaties’ als je benieuwd bent naar:

- welk pact gemeente Nijmegen, corporaties en zorgpartijen hebben gesloten om jongeren-dakloosheid echt aan te pakken;
- ervaringen van corporatie Woonin en Kamers met Aandacht met het stimuleren van hospita-verhuur en kleinschalig gemengd wonen in de regio;
- hoe je het verschil maakt voor jongeren die uitstromen uit jeugdzorg met verblijf;
- de toekomstgerichte werkwijze van jongerenregisseurs in Haarlem;
- werkzame elementen voor (het versterken van) passende schuldhulpverlening aan jongeren van 16-27 jaar en de Bouwdepot-werkwijze in de gemeente Leiden;
- het echt een plek geven van jongerenparticipatie in je lokale aanpak.

Veel dank aan alle sprekers en deelnemers voor jullie bijdragen!

Nieuw: keuzewijzer voor beleidsregels Participatiewet in Balans

Er wordt op dit moment gewerkt aan een modelbeleidsregel voor de uitwerking van de bevoegdheden die op grond van de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026 aan gemeenten zijn toevertrouwd. Het gaat daarbij om vier bevoegdheden, waaronder de bevoegdheid om bijstandsaanvragen van jongeren te behandelen voor de afloop van de zoektermijn.

VNG heeft vooruitlopend op de vaststelling van het model – dit gebeurt naar verwachting begin december 2025 – [een keuzewijzer](#) gepubliceerd voor gemeenten die al aan de slag zijn met het opstellen van nieuwe beleidsregels. Per bevoegdheid wordt in het document aangegeven aan welke omstandigheden gemeenten kunnen denken.

Nieuw: handreiking maatwerk Participatiewet voor ondersteuning van jongeren in een kwetsbare positie

Dakloosheid onder jongeren is een complex probleem. Jongeren in een kwetsbare positie hebben vaak weinig vertrouwen in de overheid en zoeken eerst steun in hun netwerk. Zij melden zich niet direct bij de gemeente, wat kan leiden tot verergering van hun situatie.

Om deze jongeren te ondersteunen en dakloosheid onder hen te voorkomen heeft Divosa met subsidie van het ministerie van SZW de [handreiking ‘Maatwerk Participatiewet voor jongeren in een kwetsbare positie’](#) opgesteld. De handreiking laat zien hoe gemeenten maatwerk kunnen toepassen om deze jongeren beter te ondersteunen. Er is ruim aandacht voor de wijzigingen van het wetsvoorstel Participatiewet in Balans. Deze wet is recent aangenomen in de Eerste Kamer. De wijzigingen treden gefaseerd in werking. Op veel wijzigingen kunnen gemeenten al vooruitlopen. Dit is in de handreiking aangegeven.

Nieuw: handreiking ‘Opvang, huisvesting en begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen’

In oktober kwam de [handreiking ‘Opvang, huisvesting en begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen’](#) van Platform31 uit. Hierin delen zes gemeenten – Heerenveen, Apeldoorn, Amersfoort, Amstelveen, Schouwen-Duiveland en Tilburg – hun ervaringen en lessen bij het opvangen, huisvesten en begeleiden van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

De beschreven praktijkvoorbeelden tonen aan dat tijdige afstemming en samenwerking in de keten, regie door de gemeente, betrokkenheid van de omgeving en de inzet van ervaringskennis in de begeleiding van jongeren, essentieel zijn voor succesvolle ontwikkeling en integratie van de doelgroep. Ook gaat de handreiking in op vraagstukken die meer aandacht verdienen. Om schoolverzuim onder de alleenstaande minderjarige vreemdelingen effectief aan te pakken, is bijvoorbeeld inzicht nodig in de diverse oorzaken, waaronder systeemobstakels buiten de school. Daarnaast is het zinvol om ervaringen met innovatieve woonvormen en huisvestingsoplossingen te verzamelen en te benutten.

De publicatie is bedoeld voor gemeentelijke beleidsmakers, uitvoerders, samenwerkingspartners en betrokken organisaties die zich bezighouden met de opvang, huisvesting en begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Praktijkvoorbeeld: app ‘Lumos Toekomstplan’ in Hengelo

Op 18 september jl. is in Hengelo ‘Lumos’ gelanceerd: een app die jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar overzicht en inzicht biedt in hun weg naar (jong)volwassenheid. Bij de gehele ontwikkeling van de app hebben jongeren meegedacht. Zij kwamen met de naam ‘Lumos’, wat staat voor licht. De app is een hulpmiddel waarmee jongeren een toekomstplan kunnen maken.

Professionals spelen hierbij een sleutelrol: de app is bedoeld om samen met jongeren én hun netwerk in gesprek te gaan over hun toekomst. De informatie die de jongere in de app invult, blijft van de jongere. De jongere heeft de mogelijkheid om de informatie per leefgebied die erin staat te delen met betrokken professionals, familieleden of een JIM (Jouw Ingebrachte Mentor). Achter de app hangt een dashboard waarmee deze mensen kunnen meekijken met de jongere, als ze hiervoor zijn uitgenodigd door de jongere. Daarnaast kent de app een functie waarmee de gemeente het gebruik van de app kan monitoren (denk aan het aantal downloads, welke leefgebieden het meest worden ingevuld, etc.). De app is bekostigd door de gemeente Hengelo met middelen uit hun transformatiebudget sociaal domein en ontwikkeld met Score Agency. Je kunt de app vinden onder de noemer Lumos Toekomstplan in de appstore en playstore. Of gebruik de QR-code van hiernaast!

Benieuwd naar meer informatie over de ontwikkeling van de app? Bekijk dan het LGN 16-27 [webinar ‘Toekomstgerichte werken: het toekomstplan’](#) terug. Vanaf minuut 48 vertelt Marloes Belderink, adviseur wonen en zorg van de gemeente Hengelo, over de app.

Actiemanifest: ‘Geef jongvolwassenen in Amsterdam een toekomst’

Afgelopen oktober heeft een brede alliantie van zorg- en welzijnsorganisaties het actiemanifest ‘Geef jongvolwassenen in Amsterdam een toekomst’ aangeboden aan de gemeente Amsterdam. [Het manifest](#) is een gezamenlijke oproep van aanbieders van hulp en verblijf om jongeren tussen de 16 en 27 jaar een eerlijke kans te geven op een zelfstandig bestaan. Te vaak vallen zij nu tussen de regels en raken zij het overzicht kwijt. Ze verdwalen tussen jeugdhulp en volwassen-zorg, wachten te lang op begeleiding of een woning en verliezen onderweg hun opleiding, inkomen of houvast.

Hoewel Amsterdam inzet op verschillende initiatieven – zoals toekomstplannen vanaf 16 jaar, samenwerking tussen jeugdhulp en werk, participatie en komen en innovatieve pilots – stelt de alliantie dat deze oplossingen veelal versnipperd zijn, tijdelijk van aard en meer als noodverband dienen. De alliantie pleit voor een stevig fundament en roept de gemeente op om bestuurlijk en beleidsmatig achter de doelstelling ‘geef elke jongere in Amsterdam een toekomst’ te staan en structureel te kiezen voor jongvolwassenen. Onder de vlag van de stuurgroep ‘Samenwerking jeugd- en volwassenen hulpverlening’ zal het manifest verder worden uitgewerkt naar een plan van aanpak.

Geldstress-campagne wijst jongeren op hulp bij geldzorgen

Steeds meer jongeren hebben problematische schulden. Schattingen variëren volgens het CBS tussen de [20,1 en 26 procent](#). Het ministerie van SZW en [Geldfit](#) voeren daarom campagne om jongeren met geldstress in een vroeg stadium te bereiken om zo problematische schulden te voorkomen.

De Geldstress-campagne richt zich op jongeren (18-27 jaar) met beginnende geldproblemen en wil hen bewegen hulp te zoeken via de site van Geldfit. Om ook lokaal aandacht te genereren, is o.a. de actie ‘stressbusters’ bedacht: een groep mensen die jongeren op laagdrempelige manier informeren over hulp via Geldfit. Ze hebben een speciale outfit en delen stressballen uit. Het is mogelijk om als gemeente deze materialen in te zetten. Meer weten? Kijk op [deze site](#) of neem contact op met Meike Skolnik (mskolnik@minszw.nl).

Onderzoek: eenzaamheid onder jongeren kost samenleving miljoenen

Uit recent [onderzoek](#) – bestaande uit een voorlopige kostenbatenanalyse gebaseerd op een wetenschappelijke literatuurstudie – van de Universiteit Utrecht, Join Us en Grant Thornton, blijkt dat een eenzame jongere de maatschappij gemiddeld ruim €15.000 per jaar kost. In ernstige gevallen kan dit oplopen tot €172.500 per jongere per jaar. De hoge kosten komen vooral door zorgproblemen die samenhangen met eenzaamheid.

Veel van deze kosten zijn volgens de partijen te voorkomen wanneer gemeenten meer investeren in preventie en vroegsignalering. Door tijdig ondersteuning te bieden, kunnen jongeren worden geholpen voordat problemen verergeren. Join Us biedt preventieve groepsprogramma’s in samenwerking met – intussen zo’n 100 – gemeenten en sociaal werkorganisaties om eenzaamheid onder jongeren aan te pakken. Binnen een lokaal uitgerold programma komen jongeren samen en vergroten zij hun sociale gezondheid. Wil jij verkennen hoe Join Us in jouw gemeente ingezet kan worden? Neem dan via [deze link](#) link contact op met de organisatie.

Resultaten 3e ronde Ethos-telling

Begin oktober werden de [resultaten](#) van de 3e ronde ETHOS-telling gepubliceerd door het Kansfonds en Hogeschool Utrecht. De telling brengt de situatie van dak- en thuisloosheid in negen regio’s in beeld. Alhoewel het algemene beeld overeenkomt met bevindingen uit eerdere ETHOS-tellingen, laat deze telling duidelijke verschillen zien tussen de grote steden en de overige regio’s. Zo is in Amsterdam en Den Haag het aantal dakloze mensen zeer hoog: meer dan 1% van de bevolking is dak- of thuisloos. Een andere opvallende bevinding is dat 8% van alle getelde personen langer dan nodig verblijft in een instelling, zoals beschermd wonen, jeugdzorg, GGZ en asielopvang, vanwege het gebrek aan passende huisvesting.

Regioadviseurs

Voor (ondersteunings)vragen bij de aanpak voor jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare situatie in jouw gemeente kun je terecht bij de regioadviseurs van het Platform Sociaal Domein. Zij werken vraaggericht. Wil je eens kennismaken met jouw regioadviseur? Neem dan contact met ze op:

Regio	Naam	Contact
Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	Wanda van der Zee	wanda.vanderzee@vng.nl 06-14278523
Noord-West (Noord-Holland)	Annelies Mulder	annelies.mulder@vng.nl 06-83989517
Oost (Overijssel, Gelderland)	Anner Bindels	anner.bindels@vng.nl 06-27323071
Midden (Utrecht, Flevoland)	Judith Maljaars	judith.maljaars@vng.nl 06-27358068
Zuid-West (Zuid-Holland en Zeeland)	Hester Heringa	hester.heringa@vng.nl 06-18095479
Zuid-Oost (West-Brabant)	Annika Verhagen	annika.verhagen@vng.nl 06-23012776
Zuid-Oost (Zuid-Brabant en Limburg)	Arno van Kempen	arno.vankempen@vng.nl 06-24769504

Contact

Heb je informatie die je wil delen in deze nieuwsbrief? Of een opmerking of vraag naar aanleiding van de nieuwsbrief? Stuur dan een berichtje naar aanpak16-27@vng.nl.

Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16-27

